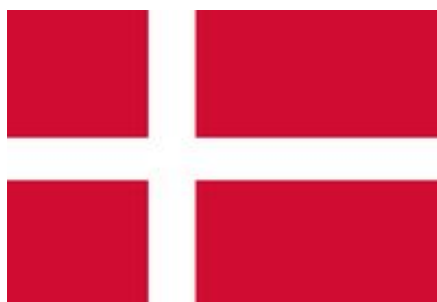

EKONOMICKÁ INFORMÁCIA O TERITÓRIU

Dánske Kráľovstvo

I. ZÁKLADNÉ EKONOMICKÉ INFORMÁCIE

---

a) Základná charakteristika hospodárstva

Dánske kráľovstvo (DK) je čo do rozlohy najmenšou škandinávskou krajinou, avšak spoločne s Grónskom a Faerskými ostrovmi, ktoré sú jeho samosprávnymi územiami, sa radí na druhú priečku najväčších európskych krajín.

Dánska ekonomika patrí medzi celosvetovo najsilnejšie a najefektívnejšie. Dôraz kladie predovšetkým na inovatívne a zároveň ekologické riešenia. Má vysoké dane, fungujúci sociálny systém a pružný trh práce. Krajina má vysokú úroveň verejných služieb, školstva a zároveň dosahuje vysokú konkurencieschopnosť. DK je exportne orientovaná krajina, viac ako polovica exportu smeruje do krajín EÚ.

Po osemnástich mesiacoch ekonomického rozmachu čelí ekonomika spomaleniu, v dôsledku prudkého sprísňovania menovej politiky v USA, eurozóny a tiež v Dánsku, s cieľom znížiť inflačný rast. K spomaleniu tiež prispieva zvyšovanie úrokových sadzieb, ktoré sa premieťa do spotreby a tlmí rast na dánskych exportných trhoch. Podľa najnovšej prognózy ministerstva hospodárstva sa však predpokladá, že spomalenie ekonomiky v tomto roku bude miernejšie ako sa pôvodne očakávalo.

Rast cien energií, ktorý doteraz zvyšoval infláciu v Dánsku, začal klesať, na druhej strane rast miezd zvyšuje inflačné tlaky. V roku 2023 sa však očakáva postupný pokles inflácie, čo naznačujú aj dáta (apríl – 5,3 %, marec - 6,7 %). Celkovo by mal reálny HDP v roku 2023 vzrásť o 0,3 % a v roku 2024 sa očakáva rast o 1,5 %.

Miera nezamestnanosti:

Miera nezamestnanosti rastie už piaty mesiac po sebe, avšak pomalým tempom. Podľa údajov štatistického úradu bolo v apríli 2023 nezamestnaných celkovo 81 044 ľudí (z toho 7 % tvoria dlhodobozamestnaní ľudia, čo predstavuje najnižšie číslo v rámci EÚ). Relatívne pomalé tempo rastu nezamestnanosti naznačuje že, vplyv inflácie a vysokých úrokových sadzieb na ekonomiku nie je zásadný. Minuloročná miera nezamestnanosti dosiahla 4,5 %, v tomto roku sa očakáva rast na úroveň 5,0 % a v roku 2024 je predikcia na 5,1 %.

Napriek náznakom, že ekonomika mierne chladne, dopyt po pracovnej sile zostáva konštantný. Podľa portálu Jobindex (najväčšia databáza ponúk voľných pracovných miest) pribudlo v marci 2023 viac ako 30 000 nových voľných pracovných miest, čo je viac ako v čase pred pandémiou.

Deficit štátneho rozpočtu Dánska

Prebytok štátneho rozpočtu bol v roku 2022 na úrovni 3,6 % HDP. V roku 2023 sa očakáva zníženie prebytku na 2,3 % a v roku 2024 na 1,3 %. Pomer verejného dlhu k HDP klesol v roku 2022 na 30,1 %, trend znižovania pomeru dlhu k HDP sa očakáva aj v roku 2023. Prebytok bežného účtu sa zvýšil na 358 mld. Eur, čo zodpovedá 12,8 % HDP.

Robustná ekonomika a nízky dlh podporujú rating na úrovni AAA, so stabilným výhľadom. Rastúca úroveň úrokových sadzieb v roku 2022 znamenala, že priemerný výnos do splatnosti nominálnych štátnych dlhopisov vydaných v roku 2022 bol 1,13 % p. a., čo predstavuje najvyššiu úroveň od roku 2013. V marci 2023 zvýšila centrálna banka úrokové sadzby na úroveň 2,6 %, čo predstavuje už siedme zvýšenie úrokových sadzieb od leta 2022.

Priemerná miera inflácie v roku 2022 predstavovala 7,7 %, čo je najvyššia ročná úroveň od roku 1984. Rastúcu infláciu možno pripísať predovšetkým vyšším cenám tovarov. V neposlednom rade ceny potravín, ktoré boli vlani v priemere o 12 % vyššie ako v roku 2021. Aj elektrina, zemný plyn a benzín boli hlavnými ťažňami inflácie v roku 2022. Tu sa však trend v posledných mesiacoch obrátil, čo dáva dobrý dôvod domnievať sa, že inflácia v budúcnosti výrazne klesne.

Očakáva sa, že priemerná miera inflácie bude v roku 2023 okolo 5,0 %, pričom v roku 2024 klesne tesne nad 2,0 %, najmä preto, že podiel rastúcich cien energií k ročnému tempu rastu je čoraz menší. Na druhej strane sa očakáva, nárast v odvetví služieb, keďže mnohí výrobcovia sa budú snažiť preniesť rastúce mzdové náklady na spotrebiteľov. Takže aj keď sa očakáva pokles inflácie v roku 2023, cenová hladina zostane výrazne vyššia ako v rokoch pred korona-križou.

Vývoj cien (marec 2023): ceny sa znížili najmä v doprave (3,5 % oproti 6,5 % vo februári), odevoch (3,9 % oproti 5,7 %), komunikácii (6,4 % oproti 6,7 %), oddychu a kultúre (5,0 % oproti 5,3 %), reštauráciám a hotelom (8,9 % oproti 11,5 %), zdravie (2,5 % oproti 2,6 %) a alkoholické nápoje a tabak (8,0 % oproti 9,1 %). Ceny potravín však naďalej rastú rýchlym tempom – kukurica, mlieko a ostatné základné potraviny sa za posledný rok zvýšili o 16 %.

V dôsledku vysokej inflácie a rastúcich spotrebiteľských cien prijala dánska vláda vo februári 2023 protiinflačný balík pomoci vo výške cca 2,4 mld. DKK, ktorý zavádza dočasné opatrenia na kompenzáciu občanov a podnikov.

Základné makroekonomické indikátory

Základné indikátory	2018	2019	2020	2021	2022
HDP (%)	1,4	1,6	- 2,1	4,9	3,6
HDP per capita v PPS (% EU28)	129	127	135	133	136 (p)
Miera inflácie (HICP %)	0,7	0,7	0,3	1,9	7,7
Miera nezamestnanosti (%)	3,8	3,7	4,6	3,6	4,5
Rozpočtový deficit/prebytok (% HDP)	0,5	3,8	0,2	3,6	1,2
Vonkajšia zadlženosť (% HDP)	34,1	33,3	42,1	36,6	29,6

Zdroj: *statista.com, nordea.com*. (p)- provisional <https://ec.europa.eu/>

- **Prognóza vývoja ekonomiky v roku 2023**

Očakáva sa, že rast HDP sa v roku 2023 zvýši o 0,3 % (0,5 % podľa agentúry Fitch) a potom sa v roku 2024 obnoví na 1,1 % (1,5 %). Vysoká inflácia a klesajúce ceny nehnuteľností narušia kúpnu silu domácností. Očakáva sa, že inflácia ustúpi z ročného priemeru 7,7 % v roku 2022 na menej ako 3 % v roku 2024. Medzi hlavné riziká predikcie na nasledujúce obdobie patria výraznejšie prerušenia ponuky a pretrvávajúci nedostatok na trhu práce, ktorý by ďalej zvyšoval ceny a znižoval aktivitu.

Podporné opatrenia v reakcii na rastúce ceny energií sú v porovnaní s inými európskymi krajinami zatiaľ obmedzené. Mali by zostať zamerané na zraniteľné domácnosti, keďže hospodárstvo sa blíži k plnej zamestnanosti a ďalšie stimuly by mohli zvýšiť inflačné tlaky. Očakáva sa, že fiškálna politika bude v rokoch 2023 a 2024 mierne reštriktívna.

Denmark: Demand, output and prices

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Current prices DKK billion	Percentage changes, volume (2010 prices)				
Denmark						
GDP at market prices	2 311.0	-2.0	4.9	3.1	0.1	1.1
Private consumption	1 084.9	-1.3	4.1	-1.4	0.0	1.2
Government consumption	557.6	-1.4	4.2	0.7	-0.7	0.7
Gross fixed capital formation	490.9	5.1	6.2	4.9	-2.1	0.6
Final domestic demand	2 133.4	0.1	4.6	0.7	-0.7	0.9
Stockbuilding ¹	14.2	-0.2	0.0	1.7	0.4	0.0
Total domestic demand	2 147.6	-0.2	4.5	2.6	-0.3	0.9
Exports of goods and services	1 355.3	-6.3	8.0	5.5	2.3	2.9
Imports of goods and services	1 191.9	-3.5	8.0	3.7	1.3	2.8
Net exports ¹	163.4	-1.9	0.5	1.4	0.8	0.3
Memorandum items						
GDP deflator	–	2.6	2.8	8.4	3.9	2.2
Consumer price index	–	0.4	1.9	7.8	5.5	2.8
Core inflation index ²	–	1.0	1.2	4.2	5.5	3.1
Unemployment rate (% of labour force)	–	5.8	5.2	4.5	5.7	5.6
Household saving ratio, net (% of disposable income)	–	6.1	5.5	5.3	5.1	5.7
General government financial balance (% of GDP)	–	0.2	3.6	2.3	1.5	1.5
General government gross debt (% of GDP)	–	58.9	50.6	49.6	48.6	47.6
General government debt, Maastricht definition ³ (% of GDP)	–	42.2	36.6	35.7	34.6	33.6
Current account balance (% of GDP)	–	7.9	9.0	11.4	10.5	10.0

1. Contributions to changes in real GDP, actual amount in the first column.

2. Consumer price index excluding food and energy.

3. The Maastricht definition of general government debt includes only loans, debt securities, and currency and deposits, with debt at face value rather than market value.

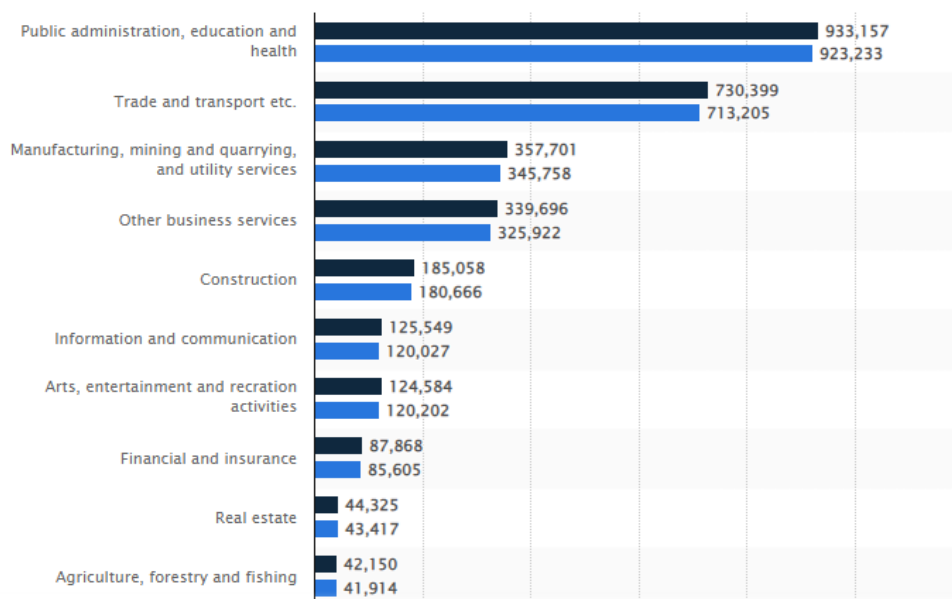
Source: OECD Economic Outlook 112 database.

- Lokálna mena, výmenný kurz, história**

Dánska koruna DKK = 100 øre, Výmenný kurz k 30.5.2023: 1 USD = 6,94 DKK, **1 EUR = 7,45 DKK**. DKK je naviazaná pevným výmenným kurzom (7,46038 DKK/EUR) na euro (v úzkom kurzovom rozpätí +/- 2,25%). Kurz koruny voči euro bol v roku 2022 stabilný (Správa Centrálnnej banky publikovaná v marci 2023).

- Štruktúra zamestnanosti**

Z celkového počtu zamestnaných, najväčšie percento tvorí oblasť administratívy a služieb, ktorá má v posledných rokoch pokračujúcu stúpajúcu tendenciu. Na rozdiel od priemyslu a poľnohospodárstva, v ktorých percentuálna miera každým rokom klesá.

Zdroj: statista.com

- **Nákladovosť pracovnej sily**

Total labour costs for corporations and organizations per worked hour in DKK/2021 (~EUR)

Total	357,37 (~47,97 EUR)
Manufacturing, mining and quarrying, and utility services	368,22 (~49,43EUR)
Construction	326,45 (~43,82 EUR)
Trade and transport etc.	311,61 (~41,83 EUR)
Information and communication	418,07 (~56,12 EUR)
Financial and insurance	557,71 (~74,86 EUR)
Real estate	355,71 (~47,75 EUR)
Other business services	356,95 (~47,91 EUR)
Education and health	318,55 (~42,76 EUR)
Arts, entertainment and other services	366,13 (~43,14 EUR)

Zdroj: <https://www.statbank.dk/> dostupné dáta za rok 2021 (kurz EUR/7,45 DKK)

b) Hlavné odvetvia hospodárstva

DK má vysokorozvinutú ekonomiku, ktorej dominantným sektorom sú služby, nasledované výrobou a poľnohospodárstvom. Hospodárstvo je charakteristické množstvom malých a stredných firiem, ktoré sú vysoko špecializované, majú svetové renomé a svojím inovatívnym a exportne orientovaným správaním aktívne prispievajú k tvorbe HDP a k rastu dánskeho exportu. Oslabenie svetového obchodu v uplynulých rokoch malo značný vplyv najmä na dánsky lodný priemysel, nakoľko je DK piatym najväčším lodným operátorom na svete (meranie prevádzkovej tonáže) a celkovo patrí do prvej desiatky najväčších námorných štátov sveta. Lodná doprava je najväčším vývozným odvetvím a predstavuje približne 22 % celkového vývozu.

Sektor služieb prispieva k HDP takmer tromi štvrtinami (66,7 %) a zamestnáva najväčší podiel obyvateľstva (79,2 %). Dánsko má silný bankový sektor. Domáce banky vlastnia viac ako 85 % celkových aktív. Sektor cestovného ruchu sa stáva čoraz väčším zdrojom príjmu pre krajinu. Obchod – či už vnútroštátny alebo cezhraničný a najmä dopravné služby sú stabilným ťahúňom dánskej ekonomiky.

Priemysel zamestnáva približne 18,5 % aktívneho obyvateľstva a podieľa sa 19,3 % na HDP.

Celková priemyselná výroba medziročne vzrástla o 9,6 %, na čom sa do značnej miery (31,4 %) podieľal predovšetkým tovar krátkodovej spotreby a farmaceutické výrobky. Tržby z vývozu medzimesačne vzrástli o 3,5 %, zatiaľ čo domáce tržby mali problémy a oproti februáru klesli o 2,9 %.

Nosnými sektormi sú: chemický, farmaceutický a biotechnologický priemysel, obnoviteľné zdroje energií, potravinársky a spracovateľský priemysel, výroba zdravotníckej techniky, elektrotechnický a strojársky priemysel (najmä veterné elektrárne), výroba lodí, plastov, spracovanie farebných kovov a ocele a nábytkársky priemysel. Kvôli obmedzeným prírodným zdrojom je slabo rozvinutý ťažký priemysel. Špičkové sú dánske technológie a firmy v oblasti využívania biomasy, bioplynu, znižovania emisií, likvidácie komunálneho odpadu, ako i čističky odpadových vôd. Dôvodom intenzívnej transformácie DK na zelené technológie sú odhadované dánske zásoby ropy na 15 rokov a zásoby plynu na 23 rokov, ktoré prechádzajú postupným utlmovacím programom.

Dánsko je popredným svetovým **výrobcom veterných turbín** a prevažnú väčšinu svojej produkcie vyváža. Podľa najnovších údajov Svetovej banky tvorí výroba 12 % HDP krajiny.

Stavebníctvo sa podieľalo na tvorbe HDP v roku 2022 cca 5,79 %.

Podiel **poľnohospodárstva na tvorbe HDP bol v roku 2022 cca 0,89 %**. Odvetvie zamestnáva cca **2,2 %** produktívneho obyvateľstva. Poľnohospodárstvo je známe vysokým know-how, najmodernejšími technológiami a v posledných rokoch orientáciou na ekologickú rastlinnú a živočíšnu výrobu. Prvovýroba a spracovateľský priemysel sú špecializované na výrobu mliečnych výrobkov, spracovanie bravčového mäsa a rýb. Poľnohospodárska produkcia sa podieľa **25 % na celkovom DK exporte**, najmä do DE, UK, SE a CN. Poľnohospodárska výmera krajiny tvorí 60 % celkovej rozlohy DK (2 618 913 ha) a ročný príjem z produkcie cca 6 251 mil. DKK. V DK je cca 34 114 poľnohospodárskych fariem, priemerná veľkosť je 70 ha. Takmer 90 % príjmov krajiny z poľnohospodárstva pochádza zo živočíšnej výroby. Lesy pokrývajú 625 603 ha (14,57 % celkového územia), DK je dovozcom dreva, korku, papiera, celulózy a kartónov.

Ekologické poľnohospodárstvo reprezentuje 3 637 autorizovaných ekologických fariem.

Trh s biopotravinami je porporčne najväčší na svete, pričom organické potraviny tvoria zhruba **12 %**. Podľa Svetovej organizácie poľnohospodárov bol vplyv COVID-19 na dánsky poľnohospodársky sektor pomerne mierny, pretože zvýšenie domáceho dopytu zmiernilo straty spojené s vývozom.

Infraštruktúra má zásadný podiel na hodnotení konkurencieschopnosti krajiny, z pomedzi krajín EÚ i celosvetovo sa preto drží stabilne na vedúcich priečkach. Pre DK má veľký význam rozvoj dopravnej infraštruktúry, do ktorej krajina kontinuálne investuje. Okrem mimoriadne dobre rozvinutej vlakovej dopravy, disponuje množstvom cestných dopravných uzlov a trás, a preto sa radí medzi krajiny s najvyšším počtom ciest 1. triedy per capita. Zaujímavým projektom je **prepojenie DK (Lolland) s DE**, a tým zabezpečenie mobility medzi Škandináviou a kontinentálnou Európou **cez Fehmarnskú úžinu** (17,6 km dlhý podmorský tunel pre cestnú a železničnú dopravu). **Kodanské letisko** patrí medzi najmodernejšie v Európe a je najväčším letiskom v Škandinávii. Denne prepraví cca 60.000 pasažierov. Zastrešuje nielen DK, ale aj časť južného Švédska s priamym napojením na most Øresund.

Ďalšími významnými letiskami v DK sú letiská v Aalborgu, Aarhusu a Billunde. Cestná **doprava** predstavuje 74 728 km, **železnice** sú v dĺžke 2 633 km. Pre DK je veľmi významná lodná doprava a preprava tovarov, disponuje vyše **140 prístavmi**. V krajine sú vybudované **plynovody i ropovody**, avšak v rámci plánu zelenej tranzície, plánujú do roku 2050 zastaviť ťažbu fosílnych palív v Severnom mori, a tým naplniť svoj cieľ byť klimaticky neutrálnou krajinou. V rámci plánu infraštruktúry do roku 2035 bolo alokovaných viac než 160 mld. DKK na podporu zelenej transformácie sektoru dopravy.

c) Členstvo v medzinárodných organizáciách a účasť v integračných procesoch

DK je členom viac ako 72 medzinárodných organizácií vrátane EÚ (1973), NATO (1949), WTO, OECD, OSN (1945), OBSE/KBSE a má úzku spoluprácu s ďalšími severskými krajinami v rámci Severskej rady (1952) a Severskej rady ministrov (1971). DK je členom ďalších medzinárodných organizácií: ADB (neregionálny člen), AfDB (neregionálny člen), Australia Group, BIS, CBSS, CE, CERN, EAPC, EBRD, EIB, ESA, EU, FAO, FATF, G-9, IADB, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICCT, ICRM, IDA, IEA, IFAD, IFC, IFRC, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC, MIGA, MONUSCO, NC, NEA, NIB, NSG, OAS (pozorovateľ), OPCW, OSCE, Paris Club, PCA, Schengen Convention, UN, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNMIL, UNMIS, UNRWA, UNTSO, UPU, WCO, WHO, WIPO, WMO, ZC.

Dánsku diplomaciu možno charakterizovať ako aktívnu s veľkým **dôrazom na medzinárodnú spoluprácu, najmä v rámci EÚ a NATO**. DK venuje mimoriadnu pozornosť úrovni **dodržiavania ľudských práv a demokratických princípov** v jednotlivých krajinách, čo sa prejavilo aj v rozsiahlej podpore Ukrajiny v boji proti ruskej agresii. Zahraničná politika je postavená **na ochrane národných záujmov**, maximálnej podpore exportu dánskych výrobkov, technológií, dizajnu, aktívnej účasti DK na riešení globálnych problémov, budovaní nového multilaterálneho, posilnení bezpečnosti a zdieľaní skúseností zo zelenej tranzície.

II. PODPORA OBCHODU A PODNIKANIA

a) Podnikateľská legislatíva

Dánsko disponuje **dobrým podnikateľským prostredím, schopnosťou komercionalizovať inovácie, s ITC infraštruktúrou, ktorá umožňuje realizovať produktívne komerčné zámery s najvyššou úrovňou inovácií vo svete.**

- **Systém riadenia zahraničného obchodu**

Riadenie zahraničného obchodu je realizované **Dánskou obchodnou radou** (The Trade Council) zriadenou zákonom, ktorá je integrálnou súčasťou MZV DK a ako štátna organizácia zastrešuje všetky aktivity vlády v oblasti podpory exportu, inovácií, prílevu investícií, obchodnej politiky a úzko spolupracuje so súkromným sektorom. Realizačnými centrami v zahraničí sú obchodné oddelenia pri ZÚ DK. Hlavné inštitúcie: **Regional Business Development Centres** vo všetkých krajoch DK, **Invest in Denmark** – získavanie investícií. Nakoľko je DK členským štátom EÚ, legislatívne normy týkajúce sa zahraničného obchodu sú v súlade s legislatívou EÚ.

- **Daňový systém**

Daňový systém patrí k **najzložitejším na svete**. Základnými druhmi daní sú daň z príjmu, daň z príjmu spoločnosti, ekologické dane (CO2) a daň z kapitálových výnosov. Hlavnými nepriamymi daňami sú DPH, registračná daň na automobily (*od roku 2017 vo výške 150 % z hodnoty automobilu avšak pre elektromobily a vozidlá s hybridným pohonom má daň klesajúcu tendenciu*), clá, spotrebné dane, kolky, dedičská, darovacia daň, daň z majetku osôb (netýka sa spoločností), daň z nehnuteľnosti a daň z „kontrolovaných“ zahraničných spoločností.

Daňový systém má progresívny charakter a je rozdelený na dane priame a nepriame. Viac informácií o vyššie uvedenom sa nachádzajú na stránke dánskej colnej a daňovej správy - SKAT <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2244282>

Daňové zaťaženie (strop dane z príjmu)

2018	2019	2020	2021	2022
55,8%	55,8%	55,89%	55,90%	55,90%

Fyzické osoby odvádzajú daň z príjmu štátu, daň z príjmu municipalitám (v priemere 25 %) a príspevok na zdravotné zabezpečenie (2,0 %). Ďalšími odvodmi sú príspevok na pracovný trh (8 %) a cirkevný príspevok (cca 0,92 %).

V priemere sa daňové zaťaženie pracujúceho občana pohybuje od 37 % do 53 %.

Daň z príjmu právnických osôb (zo zisku) je 22 %.

Výška DPH je 25 %, neexistuje znížená sadzba DPH. Platenie DPH sa **nevzťahuje** na predaj a prenájom nehnuteľností, dodávky plynu, vody, elektriny a tepla, výhry v lotérii, predaj akcií a obligácií, na finančné operácie (pošty) a poisťovacie transakcie, zdravotnícku starostlivosť, sociálne služby, školné, amatérsky šport, určité kultúrne udalosti a dodávky umeleckých predmetov, dopravu osôb inými prostriedkami než turistickými autobusmi.

Nulová sadzba DPH sa vzťahuje na noviny a export.

DPH možno refundovať na všetok nakúpený tovar a služby určené na podnikanie. Refundácia sa vzťahuje i na zahraničných podnikateľov, ktorí nemajú sídlo v Dánsku. DPH nie je možné refundovať na automobily, hotelové ubytovanie, konferenčné a zábavné podniky.

Špecifické a detailnejšie informácie je možné získať: www.skat.dk

Sociálne zaťaženie tvorí 8 % výšky príjmu

Dánsko nemá legislatívne určenú výšku minimálnej mzdy, avšak pracovníci nižšieho zaradenia majú v priemere 110 DKK / hod, (14,72€). Pracujú 36 hodín v týždni.

Špecifiká podnikania v teritóliu: Nakoľko je cieľom DK dosiahnutie zelenej tranzície v celej spoločnosti, v sektore obchodu sa tiež prihliada na ekologickosť. Dánski partneri uprednostňujú udržateľnosť zdrojov, recyklovateľnosť a čo najmenšiu záťaž na životné prostredie. Či už sa jedná o dodávanie tovaru, výrobu či transport.

Výhody podnikania v DK

- Napriek tomu, že DK nie je členom Eurozóny, DKK je prostredníctvom Európskeho mechanizmu výmenných kurzov naviazaná na EUR s úzkym fluktuácnym pásmom $\pm 2,25$ %.
- Zahraniční investori nemajú žiadne výhody, ale ani nie sú diskriminovaní voči domácim investorom.
- Všeobecne platí, že všetky odvetvia môžu žiadať o podporu (R&D). Okrem toho je k dispozícii výhodné financovanie pre nasledovné sektory: biotechnológie, farmácia, medicína, veda o živých organizmoch (life science), životné prostredie, energetika, informačné a komunikačné technológie, potravinárstvo, poľnohospodárstvo a doprava.
- Podnikateľské aktivity v oblasti severného a južného Jutska, ostrova Bornholm a Fehmarnbelt Region sú podporované výhodnými grantmi a úvermi, čo tiež predstavuje zvýhodnené podmienky na realizáciu projektov.

V daňovej oblasti ponúka DK najmä tieto výhody

- Náklady na založenie a rozbeh firmy sú odpočítateľné položky.
- Odpisy na stroje a zariadenia môžu dosahovať 25 % ročne.
- Náklady na softvér, know-how, patenty a licencie sú v roku nadobudnutia odpočítateľnými položkami.
- Náklady na výskum a vývoj môžu byť odpočítané v roku svojho vzniku alebo postupne odpisované počas nasledujúcich piatich rokov.
- Odvody - Zamestnávateľia platia len dodatkové dôchodkové pripistenie (ATP). Vo výške 2/3 celkovej sumy. <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2244282>
Ostatné odvody platí zamestnanec.
- Zahraničná materská spoločnosť kontinuálne vlastní aspoň 25 % akcií dánskej spoločnosti po dobu minimálne jedného roka.
- Nulové zdanenie dividend získaných zo zahraničných pobočiek.
- Legislatíva má jednoznačný výklad, pravidlá sa aplikujú presne tak, ako sú uvedené v legislatíve, neexistuje individuálne zaobchádzanie.

Nevýhody podnikania v DK

- Nevýhodou je vysoké daňové zaťaženie (daň z príjmu v priemere 37-56 %), daň zo zisku spoločností poklesla na hodnotu 22 %.
- Vysoké životné náklady (cenový index potravín je 150 % priemeru v EÚ, vysoké ceny energií a služieb).
- Poskytovanie služieb zahraničnými podnikateľskými subjektmi (vysielanie pracovníkov zahraničných firiem na vykonávanie služieb v Dánsku) – podlieha povinnej registrácii v samostatnom registri RUT, pričom nevýhodou registrácie je, že na rozdiel od registra dánskych spoločností musí zahraničný subjekt uviesť svojich obchodných partnerov.
- Podrobnejšie označovania na etikete tovarov v maloobchodnom predaji ako v niektorých iných štátoch EÚ.
- Napriek vysokému stupňu internacionalizácie dánskej spoločnosti je istou prekážkou aj požadovanie základnej komunikácie v dánskom jazyku (v niektorých prípadoch).
- Daň za najímanie zahraničných pracovníkov dánskymi firmami (30 %) a platenie príspevku na pracovný trh (8 %).

- Najviac informácií o danej problematike poskytuje „Dánsky obchodný úrad“ **Danish Business Authority (DBA)** : <https://danishbusinessauthority.dk>, <https://virksomhedsguiden.dk> , ďalšie špecifiká, postupy a znenia legislatív poskytuje aj Ministerstvo zahraničných vecí DK <http://um.dk/> a aj <https://investindk.com/>

b) Programy podpory zahraničného obchodu, technickej a finančnej pomoci, projekty regionálnej spolupráce

DK má dobre prepracovaný systém **proexportných programov**. Hlavným riadiacim orgánom je Dánska obchodná rada (Trade Council). Exportné **programy sú zamerané na poradenskú oblasť, poskytovanie konzultačných služieb a štátnu asistenciu exportérom v teritóriách.**

Poradenstvo je poskytované pracovníkmi Trade Council v ústredí na MZV DK (<https://um.dk/en/the-trade-council>) a pracovníkmi Trade Commissions pri zastupiteľských úradoch DK v zahraničí (SR je pokrývaná z Prahy <https://tjekkiet.um.dk/eksportraadet>).

Medzi tieto služby patria:

- trhové analýzy
- identifikácia a screening partnerov v danej krajine
- organizácia individuálnych návštev a stretnutí s potenciálnymi partnermi
- monitoring trhu (konkurencia, dodávatelia, dopyty, cenová štruktúra, legislatíva)
- sprostredkovanie kontaktov na miestne úrady a inštitúcie
- poradenstvo pri investovaní a zakladaní firiem
- sourcing (identifikácia dodávateľov surovín, komponentov a polotovarov)
- marketingová pomoc
- informácie a poradenstvo na projekty financované Svetovou bankou, OSN, EÚ a pod.
- praktická pomoc pri organizovaní účasti na veľtrhoch, výstavách a konferenciách

Prepojením oboch organizácií vznikol program **Export Sparring programme** (<https://thetradecouncil.dk/en/services/export/export-sparring>), ktorý môžu využiť firmy spĺňajúce medzinárodné predpisy upravujúce štátnu pomoc (firmy s dánskym CVR, s menej ako 250 zamestnancami, ročným obratom maximálne 375 mil. DKK a/alebo celkovou ročnou súvahou nepresahujúcou 320 mil. DKK. Deväť medzinárodných obchodných poradcov Trade Council je umiestnených v piatich regionálnych centrách pre rozvoj podnikania v DK (Business Development Center), ich služby/poradenstvo sú bezplatné.

Ďalšími subjektmi podporujúcimi spoločnosti sú:

- **Dánska obchodná komora** (Dansk Erhverv) www.danskerhverv.dk, združenie podnikateľov a zamestnávateľov, má 18 000 členov z viac ako 100 rôznych sektorov.
- **Konfederácia dánskeho priemyslu** (Dansk Industri) <https://www.danskindustri.dk/>, združenie podnikateľov a zamestnávateľov, združuje približne 19 000 výrobných spoločností (doprava, energetika, IT, zdravotníctvo, obchod, služby).
- **Dánska poľnohospodárska rada** (Landbrugsraadet) <https://lf.dk/>, reprezentuje záujmy poľnohospodárskeho a potravinárskeho sektora, ktorý zamestnáva približne 186 000 ľudí a vyváža výroby v hodnote približne 20 mld. Eur.
- **Združenie malých a stredných podnikov**: <https://smvdanmark.dk/>, SMVdanmark je oprávnená vydávať ATA karnety, certifikáty originality a podpisovať vývozné dokumenty.

Veterinárnu problematiku má na starosti **Danish Veterinary and Food Administration** (adresa: Stationsparken 31-33, 2600 Glostrup, T: 0045 72 27 69 00, Fax: 0045 72 27 65 01, www.foedevarestyrelsen.dk).

Výkon licenčnej a obchodnej politiky delegovalo Ministerstvo pre podnikanie na **Dánsky obchodný úrad (DBA)**, ktoré zodpovedá okrem iného za ochranné opatrenia v obchode (licencie, antidumping) <http://www.erhvervsstyrelsen.dk/>.

Certifikačným úradom je UL International Demko A/S, Borupvang 5, 2750 Ballerup, T: 0045 44 85 65 65, www.ul.com.

Silná globálna konkurencia medzi krajinami a spoločnosťami zvýšila potrebu vládnej podpory dánskych rastových a exportných spoločností. Zlúčením Dánskej exportnej úverovej agentúry EKF, investičného fondu Vaekstfonden a Dánskeho zeleného investičného fondu DGIF v roku 2023 vznikol **Dánsky exportný a investičný fond (EIFO)**, ktorý predstavuje jednotné kontaktné miesto pre dánske spoločnosti, ktoré potrebujú spolufinancovanie rizikových obchodov pri exporte do zahraničia. (<https://eifo.dk/en/>)

c) Verejné obstarávanie

Režim zadávania verejných súťaží vychádza z požiadaviek GATT/WTO Public Procurement Code a z legislatívy EÚ: nariadenia 93/36/EEC, 93/37 EEC a 93/38 EEC. Každému nákupu, ktorý **presahuje hodnotu 206 423,47 EUR bez DPH** (cca 1,5 mil. DKK) musí predchádzať vypísanie **verejnej súťaže**.

Dohľad nad tendrami má Úrad pre hospodársku súťaž a ochranu spotrebiteľa - **The Danish Competition and Consumer Authority (DCCA)**- (<https://www.en.kfst.dk/> , kfst@kfst.dk). Úrad vykonáva implementáciu pravidiel EÚ o obstarávaní do dánskych právnych predpisov.

Dôležitou súčasťou je tiež ochrana spotrebiteľa, DCCA poskytuje obstarávateľským subjektom a uchádzačom pokyny, ako by sa mali interpretovať a uplatňovať pravidlá verejného obstarávania.

Všetky tendre v DK musia byť okrem stránky TED EUROPA uverejnené aj na **udbud.dk** – portál pre verejné obstarávania v DK spadajúci pod DCCA.

Zahraničné spoločnosti vyhrávajú približne 10 % týchto verejných súťaží, pričom sú to väčšinou firmy z Nemecka a Švédska. Trend tejto bilancie sa však postupom rokov zvyšuje, čo bolo citeľné aj pri verejných obstarávaní súvisiacich s Covid-19. Pri hodnotení ponúk sa okrem ceny, kvality a dodacích podmienok posudzuje najmä dosah na životné prostredie a energetická náročnosť.

Nákup pre štátne orgány a verejné inštitúcie zabezpečuje spoločnosť **Statens og Kommunernes Indkøbs Service A/S** (Štátna a komunálna nákupná služba) www.ski.dk. (National Procurement Ltd., H.C. Hansen Gade 4, 2300 København S, T: 0045 33 42 70 00 www.ski.dk, e-mail: ski@ski.dk).

Obstarávanie vojenského materiálu a služieb

Prebieha prostredníctvom Obrannej akvizičnej a logistickej organizácie (Defence Acquisition and Logistics Organization (DALO), <https://www.fmi.dk/en/>), e-mail: openforbusiness@mil.dk. Danish Ministry of Defence Acquisition and Logistics Organisation, Lautrupbjerg 1-5, 2750 Ballerup, Denmark,

• Odporúčaný postup pre slovenské podnikateľské subjekty:

Nakoľko základnými princípmi verejného obstarávania sú otvorenosť, efektívna konkurencia, zachovanie rovnakých podmienok pre všetkých dodávateľov a vylúčenie akejkoľvek diskriminácie, možno slovenským firmám odporučiť, aby sa sústredili najmä na splnenie všetkých podmienok príslušných výberových konaní čo najkonkurenčnejším spôsobom, čo by im malo garantovať korektnosť hodnotenia, aj vzhľadom na to, že DK patrí medzi krajiny s najnižšou korupciou na svete.

d) Zmluvná základňa

Medzištátne zmluvy

1. Dohoda medzi Českou a Slovenskou Federatívnou Republikou a Dánskym kráľovstvom o **podpore a vzájomnej ochrane investícií** (Praha, 6. marca 1991, č. 575/1992 Zb.)
2. Zmluva medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Dánskeho kráľovstva o **zamedzení dvojakého zdanenia v odbore daní z príjmu a z majetku** (Praha, 5. mája 1982, č. 53/1983 Zb.)
  - 8a). Protokol k Zmluve medzi vládou Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a vládou Dánskeho kráľovstva o zamedzení dvojakého zdanenia v odbore dane z príjmu a z majetku, podpísanej v Prahe dňa 5. mája 1982 (Praha, 11. septembra 1992)
3. Dlhodobý **program rozvoja ekonomickej, priemyselnej a technickej spolupráce** medzi Československou socialistickou republikou a Dánskym kráľovstvom (Kodaň, 16. októbra 1984, č. 134/1985 Zb.)
4. Dohoda medzi Československou socialistickou republikou a Dánskym kráľovstvom o **hospodárskej, priemyselnej a technickej kooperácii** (Kodaň, 9. novembra 1970)
5. Dohoda medzi Československom a Dánskom o leteckých službách (Kodaň, 14. mája 1947)

Medzivládne dohody

1. Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Dánskeho kráľovstva o **medzinárodnej cestnej osobnej a nákladnej doprave** (Kodaň, 26. mája 1998, č. 38/1999 Z.z.)

Medzirezortné dohody

1. Dohoda medzi Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky a Ministerstvom životného prostredia Dánskeho kráľovstva o **spolupráci v oblasti ochrany životného prostredia** (Kodaň, 1. júna 1994)
2. Program spolupráce v oblasti školstva a vedy medzi Ministerstvom **školstva a vedy** Slovenskej republiky a Ministerstvom školstva Dánskeho kráľovstva na roky 1995-1998 (Kodaň, 9. marca 1995)

III. INVESTÍCIE, ENERGETIKA, VEDA A VÝSKUM

---

a) Priame zahraničné investície

- Firmy v zahraničnom vlastníctve zamestnávajú približne 320 tisíc osôb, čo zodpovedá 21 % všetkých pracovných pozícií v súkromnom sektore. Za rok **2021** dosiahol celkový **objem zahraničných investícií v DK 3,7 % HDP** čo v porovnaní s hodnotou za rok 2020 **činí nárast o 3,3 % HDP**. Nadalej tak platí, že podnikateľské prostredie je pre investorov mimoriadne priaznivé a zároveň naďalej pretrvávajú snaha o neustále zlepšovanie podnikateľského prostredia v krajine.
- Najväčšími investormi v DK sú: Švédsko, Luxembursko, Holandsko, USA a Veľká Británia. Z odvetví dominujú finančné služby, priemyselná výroba, obchod, doprava a logistika. V teritoriálnych zoskupeniach má jasnú prevahu EÚ, krajiny EHP so Švajčiarskom a USA.

V júli 2021 vstúpil do platnosti nový zákon o preverovaní priamych zahraničných investícií (PZI). Ešte pred prijatím zákona sa DK dostalo na zoznam kontrolných mechanizmov EK oznámených členskými štátmi EÚ z dôvodu dvoch sektorovo špecifických nariadení o kontrole PZI: zákona o vojenskom materiáli a zákona o kontinentálnom šelfe a niektorých potrubných zariadeniach v teritoriálnych vodách, ktorým sa ustanovujú určité požiadavky na povolenie pre zahraničných investorov.

Zákon o skríningu investícií tak zaraďuje DK na zoznam krajín so všeobecným medzi sektorovým režimom skríningu PZI. Tento zákon sa vzťahuje na transakcie uzavreté alebo dohody realizované od 1. septembra 2021. Okrem toho je doplnený tromi vykonávacími nariadeniami Ministerstva priemyslu, obchodu a financií, ktoré objasňujú rozsah pôsobnosti a bližšie vymedzenia pojmu obzvlášť citlivé odvetvia a činnosti, postup podávania žiadostí a dôvernosti. Cieľom zákona je zabrániť hrozbe pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok v DK (vrátane Grónska a Faerských ostrovov).

Na režim PZI dohliada Dánsky obchodný úrad <https://danishbusinessauthority.dk/>.

- **Priame zahraničné investície z DK do SR**

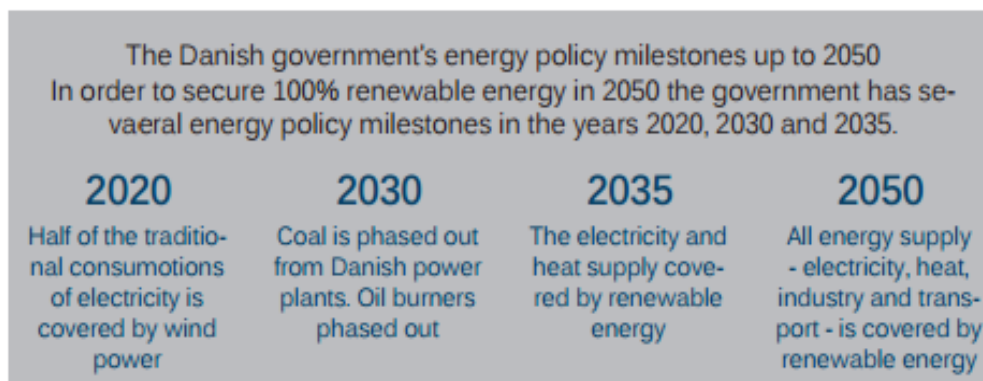
PZI z DK podľa poslednej dostupnej štatistiky NBS (výsledky za r. 2021) sú vo **výške 406 170 tis. EUR**. Slovenské firmy v DK v oblasti priamych zahraničných investícií prakticky nie sú prítomné. V SR pôsobí cca 40 väčších firiem s dánskou účasťou, ktoré vytvárajú cca 12 000 pracovných miest. V SR je etablovaných okolo 120 spoločností s dánskym kapitálom operujúcich v rôznych sektoroch hospodárstva (**VELUX**- strešné okná, **ECCO**- obuvnícky priemysel, **Tajco**- výroba náhradných dielov pre automobilový priemysel, **Nissens**- výroba častí do veterných turbín, **Marius Pedersen** – Odpadové služby – triedenie odpadu, **Danfoss**- energetické riešenia, First Farm- poľnohospodárstvo, **Dan-Slovakia Agrar a.s.**- najväčší producent bravčového mäsa na SR, atď.).

- Zahraniční investori môžu repatriovať kapitál a príjem bez prekážok.

Vzhľadom na záujmy Dánska a jeho iniciatívy v „zelenej oblasti“, **je odporúčaným sektorom pre investície najmä environmentálna oblasť, sektor energetiky, inováčných riešení, alternatív napomáhajúcich k zelenej transformácii krajiny a podobne.**

V spomenutých oblastiach by bolo možné nadviazať efektívne partnerstvá s prognózou dlhodobého a ekonomicky výhodného potenciálu.

b) Energetická politika krajiny

DK je jedinou krajinou EÚ, ktorá je sebestačná v energetike a energiu aj vyváža. Stala sa celosvetovou špičkou s **najvyšším využívaním veternej energie na osobu**. V súčasnosti je v krajine viac ako 5300 veterných turbín s celkovým inštalovaným výkonom 5070 MW a výkon offshore veterných elektrární dosahuje 1271 MW. Priemysel zaoberajúci sa vývojom a výrobou veterných elektrární je najvyšším priemyselným zoskupením, ktoré zamestnáva viac ako 20 000 pracovníkov.

DK dlhodobo stavia na tradícii obnoviteľných zdrojov energie a na veterných elektrárnach. Z úplnej závislosti od dovážaných fosílnych palív pred ropnou krízou, sa stali v súčasnosti svetovými lídrami v bezpečnosti dodávok elektriny - 99,99 % s 50 % podielom obnoviteľných zdrojov, pri zachovaní národného rastu. Prestavuje tak úspešný príklad štátu, ktorý sa dokázal

transformovať z energie z fosílnych palív na vysoký podiel OZE aj napriek tomu, že ešte v roku 1994 bolo necelých 95 % dánskej elektrickej produkcie z neobnoviteľných zdrojov.

Klimatická agenda je prioritou na národnej, európskej aj globálnej úrovni. Klimatické zmeny v DK už teraz spôsobujú najväčšie ekonomické straty na obyvateľa v rámci EÚ (zvyšovanie zrážok, hladiny mora, náhle zmeny počasia). DK prijalo **záväzok znížiť celkové emisie do roku 2030 o 70 %** (v porovnaní s r.1990), podobne ako zvyšok EÚ chce byť do r. 2050 uhlíkovo neutrálne. Zákon o klíme (2020) zaväzuje plnenie týchto cieľov každých 5 rokov vyhodnocovať a prípadne upravovať, zameriava sa najmä na znižovanie emisií v oblasti výroby energie (teplo a elektrina). Výzvou ostáva znižovanie emisií v doprave a poľnohospodárstve a zmena spotrebiteľského správania.

Zelená transformácia v DK nie je iba záležitosťou na úrovni štátu, ale aj **samospráv** či **súkromného sektora** (snaha získať líderstvo, exportovať zelené technológie do sveta).

Dlhodobá **stratégia** dánskej vlády v oblasti **globálnych klimatických** opatrení určuje smer medzinárodného úsilia. Dánske ciele sú nasledovné:

- Zvýšenie globálnych ambícií v oblasti klímy
- Zníženie globálnych emisií skleníkových plynov
- Posilniť zameranie na adaptáciu a udržateľný rozvoj
- Zelenšie investície a financovanie
- Spolupráca so súkromným sektorom na ekologických riešeniach

Jedným z **najsignifikantnejších projektov** je v súčasnosti **projekt vybudovania energetických ostrovov s veternými turbínami na mori do roku 2030**. Jeden z nich bude umelý ostrov v Severnom mori s kapacitou 2 GW a potenciálom rozšírenia na minimálne 10 GW. Ostatné energetické ostrovy vzniknú pri obývanom ostrove Bornholm - taktiež sa rozšíri jeho kapacita o 2 GW. DK by bolo prvou krajinou na svete, ktorá prešla z jednotlivých pobrežných veterných elektrární na energetické ostrovy.

Energetická efektívnosť krajiny

Inovatívny stavebný priemysel doprevádzaný prísnyimi stavebnými predpismi a povinným energetickým označením - zavedené Energetické označovanie budov, ktoré sú uvedené na certifikátoch energetickej hospodárnosti (EPC). Pred podpísaním kúpnej alebo nájomnej zmluvy je povinné mať platný EPC. Veľké verejné budovy musia mať vždy platné EPC, aj keď sa vlastník alebo nájomca nezmenil - sa **DK stalo svetovým lídrom v oblasti energeticky efektívnych budov**.

Udržateľná urbanistika a obnova budov je mimoriadne dôležitá v kontexte znižovania emisií. DK je svetový líder (inovatívne stavebné materiály, prísne stavebné predpisy, energetické označenie budov). Dnes stavané budovy majú tretinovú energetickú náročnosť oproti tým, ktoré boli postavené pred r. 1995. Až 63 % všetkých súkromných domov je napojených na diaľkové vykurovanie a ohrev vody (teplárne) – veľký rozdiel oproti trendu odpájania sa od spoločných zdrojov na SK.

• Energetický mix dánskej výroby elektriny

DK je **líder vo výrobe elektriny z obnoviteľných zdrojov**. Viac než 80 % elektriny pochádza z OZE. Podľa spoločnosti Energinet, **solárna a veterná energia** tvorili v roku 2022 59,3 % celkovej spotreby elektrickej energie. Čo v porovnaní so 47,1 % v minulom roku tvorilo nárast o 11,8 %. Tento nárast bol spôsobený zavedením ďalších solárnych blokov v roku 2022 spolu s prvou celoročnou prevádzkou veternej farmy Kriegers Flak v Baltskom mori. Solárna energia sa používa tiež na vykurovanie budov a v systémoch diaľkového vykurovania. Ďalšími zdrojmi výroby energie sú **geotermálne** energetické zariadenia. Najmenší podiel tvorí **vodná energia**.

Zvyšných 20 % krajina generuje **spaľovaním odpadu a biomasy**. Do r. 2030 chce vyrábať **100 % elektriny iba z OZE** a za týmto účelom má v pláne vybudovanie dvoch umelých ostrovov s veternými turbínami. Emisná stopa výroby elektriny je však vyššia než v SR: pre udržanie stability dodávok elektriny musí využívať aj fosílny zdroje (plyn a uhlie). Do roku 2030 plánuje odstaviť všetky elektrárne na uhlie a ropu. Tieto nahradí biomasa. Iniciatíva na zlepšenie energetickej účinnosti bude podporená investíciou 753 mil. EUR.

DK nevyrába jadrovú energiu (zakázané zákonom z r. 1985).

• Z hľadiska energetickej bezpečnosti

sa radí medzi energeticky najbezpečnejšie krajiny s najvyššou mierou udržateľnosti v OECD. Vďaka zníženiu závislosti od zahraničných zdrojov energie na nulovú hodnotu sa stala **sebestačnou či už pri výrobe energie alebo jej využívaní**.

V oblasti dopravy, ktorá je hlavným znečisťovateľom životného prostredia, vláda pokračuje v investíciách do železničnej dopravy a v daňových úľavách pre vlastníkov vozidiel s elektrickým a vodíkovým pohonom. Krajina sa snaží obmedziť predaj nových áut na fosílny palivá vyššími daňami (150 %). Naopak, majitelia elektromobilov dostanú jednorazový štátny príspevok. DK navrhlo zákaz predaja nových automobilov s benzínovým a naftovým motorom od roku 2030 a hybridných vozidiel od roku 2035, s cieľom znížiť znečistenie ovzdušia a bojovať proti zmene klímy. V DK je okolo 4 miliónov bicyklov a viac ako 12 000 km vyznačených cyklotrás a oddelených ciest pre bicykle, čím tiež prispievajú k zníženiu emisií. Cyklisti znižujú emisie CO₂ v priemere o 20 000 ton ročne.

c) Veda, výskum a vývoj, inovácie

Napriek tomu, že DK má vynikajúcu **výskumnú základňu, kľúčom k zvyšovaniu jeho globálnej konkurenčnej schopnosti je** intenzívnejšia transformácia výskumu a inovácií do tovarov a služieb **s vysokou pridanou hodnotou**. Toto sa krajina snaží dosiahnuť úzkym prepojením a koordináciou medzi výskumom, vývojom, vzdelávaním, inováciami a podnikateľskou sférou. Dánska vláda **podporuje inovácie v podnikoch** prostredníctvom rámcových podmienok inteligentného dopytu, silnej vedomostnej základne a vysokovzdelanej pracovnej sily. **DK patrí medzi krajiny s najvyššou úrovňou výskumu, vývoja a inovácií na svete**. Jedným z dôvodov je fakt, že považujú práve výskum za kľúčový element k dosiahnutiu klimatickej neutrality do roku 2050.

„Zelený výskum“ sa stáva prioritným pri financovaní čo sa potvrdilo aj na výške alokovanej čiastky, a to 4,4 mld. DKK. Čiastku spolu tvorili štátne, súkromné aj EU fondy.

- Finančné prostriedky sú tiež vyčlenené na spolufinancovanie nového zaoceánskeho výskumného plavidla pre Arktídu, čo posilní pozíciu DK v arktickom výskume, finančné prostriedky na technologický rozvoj a inovácie, ktoré môžu udržať výrobu a zamestnanosť, napríklad výskum v robotike, umelej inteligencii a digitalizácii.
- Výskumy o živote, zdraví a starostlivosti o zdravie dostali tiež vysokú prioritu a vyčlenené financie vo výške 390 miliónov DKK. Okrem toho je na nasledujúcich niekoľko rokov každý rok vyčlenených 2,5 mld. DKK na investície do vzdelávania a školstva.

Európska komisia považuje DK za lídra v oblasti inovácií vďaka „otvoreným, vynikajúcim a atraktívnym výskumným systémom, prepojeniam a vhodnému podnikateľskému prostrediu a intelektuálnym aktívam“. Stabilne sa radí medzi špičku najinovatívnejších krajín EÚ.

Prehľad rozpočtových prostriedkov alebo výdavkov na nadchádzajúce obdobie:

Central Government appropriations for R&D by type of appropriation, sector and time

	2021	2022	2023
Total			
Higher Education Sector	10 919.63	10 887.70	10 883.10
Research Councils	3 407.56	3 074.50	2 043.60
International Activities	1 037.34	1 106.60	1 085.60
Other Schemes	1 527.84	1 477.30	732.50
Research Institutes	1 322.81	1 438.70	1 260.60
Other	965.74	990.70	488.30
Total	19 180.93	18 975.50	16 493.70

All appropriations are in 2022-prices. The appropriations includes in the budget years 2023-2025 both the budgeted appropriations and reserves totalling mil DKK 1 991,6 in 2023, mil DKK 2 052,8 in 2024 and mil DKK 3 526,5 in 2025.

Unit : m DKK (fixed prices)

DK patrí medzi krajiny s najvyššou digitalizáciou vo svete. Krajina má relatívne malý, ale za to silný administratívny systém, mohutný ekologický a energetický ekosystém a tvorivú, prispôsobivú pracovnú silu, ktorá je dobre pripravená na to, aby uspela vo štvrtej priemyselnej revolúcii. DK sa rozhodlo povýšiť technologickú a digitálnu diplomáciu (**TechPlomacy**) na prierezovú prioritu svojej zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Krajina získala svetové prvenstvo vymenovaním Caspera Klynge na post technologického veľvyslanca s globálnym mandátom v r. 2017. V r. **2021** bola vymenovaná nová veľvyslankyňa **Anne Marie Engtoft Larsen** a taktiež bola predstavená **TechPlomacy** stratégia na roky **2021-2023**. Hlavné sídlo veľvyslankyne je v Silicon Valley (USA), pobočky sú v Kodani (MZV DK) a v Pekingu.

- **Odporúčania na využitie osvedčených metód a postupov v SR**

DK ponúka spoločnostiam v daňovej strate možnosť získať náhradu za akýkoľvek deficit súvisiaci s vývojom v oblasti výskumu a vývoja. Od roku 2018 si spoločnosti taktiež môžu nárokovať na zvýšenú daňovú úľavu vo výške 1,5 %. Idea úzkeho prepájania vedy a výskumu s podnikateľským sektorom, ktorá je v DK zaužívaná a rokmi osvedčená by bola **prínosnou a aplikovateľnou transformáciou pre SR**.

IV. ZAHRANIČNÝ OBCHOD KRAJINY

a) Dovočný a vývozný režim, obchodná prax

Vychádza z členstva v EÚ a uplatňovania dohôd v rámci WTO týkajúcich sa obchodu a investícií. Technické prekážky obchodu vo všeobecnosti neexistujú.

Vývoz je v zásade liberalizovaný. Pri exporte **priemyselného tovaru** je vývoz koordinovaný najmä **Konfederáciou dánskeho priemyslu** (www.di.dk). Vývoz poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov je zastrešovaný **Dánskou poľnohospodárskou radou** (<http://www.agricultureandfood.dk>). Malí vývozcovia môžu využiť **Konfederáciu malých a stredných podnikov** (<http://dfsme.dk>). Vývoz citlivých tovarov, prípadne vývoz do citlivých teritórií je regulovaný DBA (**Dánsky obchodný úrad** (<https://danishbusinessauthority.dk/>)).

- **Dovočný režim** je prevažne liberalizovaný, no existujú niektoré obmedzenia pre dovoz tovaru a služieb. Tovar, ktoré sú uvedené na tzv. negatívnej listine podliehajú dovoznému licenčnému konaniu (alkohol, zbrane, vybrané lieky, chemikálie a niektoré potravinárske produkty). Okrem toho existujú výrobky, ktoré majú predpísané dovozné povolenie, čo je v kompetencii **DBA**. Z pohľadu ochrany spotrebiteľa dohľad uskutočňuje **Agentúra pre ochranu spotrebiteľa**. V jej kompetencii je národná legislatíva a dodržiavanie únijnych nariadení a smerníc.

b) Základná štatistika zahraničného obchodu

DK je vzhľadom na malý domáci trh (5,9 mil. obyvateľov) závislé na zahraničnom obchode. V zahraničnom obchode dosahuje stabilné obchodné prebytky od roku 1988.

Prebytok dánskeho obchodu s tovarom a službami dosiahol vo februári 2023 21,81 mld. DKK, čo sa v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom nezmenilo, pričom vývoz klesol menej ako dovoz. Vývoz sa znížil o 1,1 % na 12-mesačné minimum 149,41 mld. DKK, zatiaľ čo dovoz klesol rýchlejšie o 1,3 % na 12-mesačné minimum 127,60 mld. DKK, najmä v dôsledku poklesu liekov a živočíšnych a zeleninových olejov. Za prvé dva mesiace roka sa obchodný prebytok krajiny zvýšil na 41,3 mld. DKK z 34,8 mld. DKK v rovnakom období roku 2022.

Dánsky obchod je diverzifikovaný z hľadiska destinácií aj komodít. Dánsko ročne vyvezie tovary a služby za viac ako tisíc miliárd DKK. Námorná doprava, chemické výrobky (vrátane liečiv) a stroje patria medzi hlavné skupiny komodít a služieb.

Vývoz prevyšuje dovoz, vďaka čomu má DK aktívnu obchodnú bilanciu. Približne 60 % vývozu a 71 % dovozu realizujú dánske firmy s krajinami Európskej únie. Hlavnými obchodnými partnermi sú USA, Nemecko a Švédsko. Najväčšími odberateľmi dánskeho exportu sú susedné krajiny: DE, SE, UK, US, NO, CN, NL, FR, FI a PL.

Celosvetovo 168 dánskych spoločností, z ktorých každá zamestnáva viac ako 1000 pracovníkov, tvorí 15 % pracovných miest krajiny a vyprodukuje 50 % celkového exportu.

Hlavné tovarové skupiny vo vývoze: stroje, chemikálie, potraviny a živé zvieratá, prepravné zariadenia, priemyselné výrobky, nerastné palivá, mazivá atď.

TOP 10 vybraných komodít: liečivá, ropa, ropné produkty, výrobky všeobecného strojárstva, mäso a mäsové produkty, rôzne priemyselné výrobky, zariadenia na výrobu elektrickej energie, odevné a módné doplnky, elektrické stroje a prístroje, stroje a zariadenia pre špeciálne použitie a výrobky z kovov.

Hlavné tovarové skupiny v dovoze: stroje, trhové výrobky, potraviny a živé zvieratá, chemikálie, prepravné zariadenia, nerastné palivá a mazivá.

TOP 10 vybraných komodít: ropa, ropné produkty a príbuzné materiály, cestné vozidlá, priemyselný tovar, elektrické stroje, prístroje a zariadenia, odevy a módné doplnky, všeobecné priemyselné stroje a zariadenia, lieky, zdravotnícke potreby a farmaceutické výrobky, telekomunikačné zariadenia a prístroje na záznam zvuku, kancelárske stroje a výrobky z kovov.

• Vývoj zahraničného obchodu Dánska (v mld. DKK)

	2018	2019	2020	2021	2022
Vývoz	681,69	726,18	700,44	793,62	977,10
Dovoz	640,45	640,61	629,57	758,29	898,33
Bilancia	+41,24	+85,57	+70,87	+35,33	+78,77
Obrat	1 322,14	1366,79	1330,01	1551,91	1875,42

Zdroj: Štatistický úrad DK

Obchodná bilancia tovarov v bežných sezónne očistených cenách v mld. EUR

	2018	2019	2020	2021	2022
Vývoz	91,37	98,53	93,95	106,02	123,25
Dovoz	85,85	87,25	93,87	101,40	120,35
Bilancia	5,52	11,28	0,11	4,62	2,9
Obrat	177,22	185,78	187,82	207,42	243,6

Zdroj: Danmarks Statistics, Statista.com

c) Tovarová štruktúra zahraničného obchodu v členení vývoz/dovoz

Hlavné tovarové skupiny vo vývoze: stroje, potraviny a živé zvieratá, chemikálie, prepravné zariadenia, priemyselné výrobky, nerastné palivá, mazivá atď.

Vybrané komodity: liečivá, zdravotnícke potreby a farmaceutické výrobky (inzulín), ropa, ropné výrobky, všeobecné priemyselné stroje a zariadenia, elektrické generátorové agregáty a rotačné meniče, mäso a mäsové výrobky, zariadenia na výrobu elektrickej energie, odevné a módne doplnky, stroje a zariadenia pre špeciálne použitie, elektrické stroje a prístroje, výrobky z kovov, atď.

Hlavné tovarové skupiny v dovoze: stroje, prepravné zariadenia, priemyselné výrobky, potraviny a živé zvieratá, chemikálie, trhové výrobky, telekomunikačné prístroje, nerastné palivá a mazivá.

Total external trade by seasonal adjustment, imports and exports, kind and time

	2020	2021	2022
Seasonally adjusted			
Imports			
TOTAL	633 838.9	755 562.7	896 806.0
TOTAL (excl. vessels, aircraft, fuels etc.)	598 376.2	687 270.9	785 868.7
Live animals, Food, Beverages And Tobacco	87 614.7	95 177.9	115 738.5
Crude Materials, Inedible, Except Fuels	19 701.5	23 784.6	25 967.2
Chemicals And Related Products	87 126.2	103 551.9	116 126.5
Manufactured Goods Classified Chiefly By Material	86 036.4	105 260.3	126 762.7
Machinery (excl. Transport Equipment)	153 415.4	165 958.9	187 140.0
Transport Equipment	52 332.1	62 538.6	68 539.7
Miscellaneous Manufactured Articles	112 149.3	130 998.6	145 594.6
Mineral Fuels, Lubricants And Related Materials	27 269.8	55 211.9	101 507.5
Vessels, aircraft etc.	8 192.7	13 080.0	9 429.8
Exports			
TOTAL	700 888.6	790 058.0	918 538.9
TOTAL (excl. vessels, aircraft, fuels etc.)	680 885.0	740 860.6	840 108.0
Live animals, Food, Beverages And Tobacco	128 523.8	134 406.4	154 089.0
Crude Materials, Inedible, Except Fuels	23 069.6	29 116.8	30 367.0
Chemicals And Related Products	187 831.0	193 500.1	224 591.8
Manufactured Goods Classified Chiefly By Material	60 569.0	70 522.5	80 208.4
Machinery (excl. Transport Equipment)	151 732.6	164 054.0	177 547.3
Transport Equipment	21 798.3	25 666.3	28 814.7
Miscellaneous Manufactured Articles	107 361.2	123 595.0	144 489.9
Mineral Fuels, Lubricants And Related Materials	17 085.0	43 490.4	68 474.4
Vessels, aircraft etc.	2 918.4	5 706.9	9 956.4

Unit : m DKK

Zdroj: Štatistický úrad DK

d) Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu vývoz/dovoz

Najväčší význam pre dánsky zahraničný obchod má **obchod s krajinami EÚ** + Veľkou Britániou a primárnymi **odberateľmi** dánskych tovarov sú tradične susedné krajiny **Nemecko a Švédsko**. Ďalšími odbytovými krajinami sú **Holandsko, Nórsko, Veľká Británia, USA, Čína, Poľsko a Francúzsko**.

Dánskemu importu dominujú tiež susedné krajiny Nemecko a Švédsko, nasleduje Holandsko, Čína, Poľsko, Veľká Británia, Taliansko, Nórsko, Belgicko a Francúzsko.

Total external trade by seasonal adjustment, imports and exports,
country and time

	2020	2021	2022
Seasonally adjusted			
Imports (excl. vessels and aircraft, fuels etc.)			
COUNTRIES TOTAL	598 376.2	687 270.9	785 868.7
EU-27 (without the United Kingdom)	427 881.2	488 774.8	545 001.9
Germany	135 544.1	149 099.4	165 661.9
Sweden	75 505.3	87 923.9	92 516.9
Netherlands	52 440.7	62 772.6	71 409.4
France	20 556.1	23 775.9	24 405.6
World outside EU	170 495.2	198 496.0	240 866.9
Norway	15 740.1	17 867.8	22 822.6
United Kingdom	20 007.5	14 857.8	17 074.7
USA	15 932.0	17 284.7	20 686.5
China	49 689.5	65 478.8	77 482.4
Russia	4 531.0	7 412.6	5 392.9
BRICS	62 685.5	83 231.6	97 132.7
Exports (excl. vessels and aircraft, fuels etc.)			
COUNTRIES TOTAL	680 885.0	740 860.6	840 108.0
EU-27 (without the United Kingdom)	346 768.9	381 546.4	445 808.8
Germany	94 368.5	102 686.8	120 853.1
Sweden	61 681.3	72 213.6	78 241.6
Netherlands	39 694.2	35 142.0	41 042.9
France	24 549.9	27 891.0	34 637.9
World outside EU	334 116.2	359 313.9	394 499.1
Norway	42 371.5	46 043.5	51 086.7
United Kingdom	34 336.2	40 902.6	39 610.2
USA	76 529.8	72 233.0	86 360.3
China	41 366.8	44 196.8	42 335.5
Russia	6 807.5	7 608.5	3 241.5
BRICS	59 663.9	64 613.0	61 920.9

On 31 January 2020, the United Kingdom withdrew from the EU, which means that with the release of trade data for February 2020 on 8 April 2020, the UK is treated as a non-EU country in the statistics. The UK is now part of the World outside the EU grouping and the grouping EU-27 (without the United Kingdom) covers the current EU composition. The changes are implemented back to the starting year in the table.

Unit : m DKK

Zdroj: Štatistický úrad DK

e) Vývoj zahraničného obchodu so SR za posledných 5 rokov (vývoz/dovoz)

Dánsko je pre SR významnou krajinou exportu, pričom aktívna obchodná bilancia je dlhodobou kontinuálne v prospech SR. Podľa štatistických údajov dosiahla **vzájomná obchodná výmena v roku 2022 obrát 986,3 mil. €, čo predstavuje nárast oproti hodnote 946,2 mil. € z roku 2021**. SR do DK vyváža najmä osobné automobily a ich príslušenstvo, z DK dovážame najmä lieky a časti / súčasti motorových vozidiel.

Prehľad vývoja zahraničného obchodu v relácii SR-DK

(mil. €)	2018	2019	2020	2021	2022
Vývoz	637,7	636,5	648,4	671,2	679,6
Dovoz	275,8	289,8	264,7	275,0	306,7
Obrát	911,7	926,3	913,1	946,2	986,3
Bilancia	363,6	346,7	383,7	396,2	372,9

Zdroj: Štatistický úrad SR, MH SR

Silný slovenský **export** je hnaný najmä osobnými automobilmi, strojmi a prístrojmi, elektrickými strojmi a zariadeniami, prístrojmi na záznam zvuku, nábytkom, výrobkami zo železa alebo ocele, ďalej obuvou, farmaceutickými výrobkami, plastmi, drevom a výrobkami z dreva, výrobkami organickej chémie, papiera a lepenky atď.

SR z DK dováža najmä: stroje a prístroje, plasty a výrobky z nich, farmaceutické výrobky, hračky, hry a športové potreby, vozidlá, ďalej nástroje a prístroje optické, elektrické stroje, mäso a produkty z mäsa, papier a lepenka atď.

- **Dôvody, ktoré negatívne, resp. pozitívne ovplyvňujú vývoj zahraničného obchodu**

Slovenský vývoz je priamo závislý na domácom dopyte, ktorý je hnaný domácou spotrebou a vývojom na kľúčových trhoch, s ktorými DK obchoduje, najmä DE, SE a preto je citlivý na globálny ekonomický vývoj, ktorý je hlavným indikátorom pozitívnych alebo negatívnych tendencií zmien.

- **Perspektíva vývoja vzájomnej obchodnej spolupráce**

Dominantný export automobilov, a tiež ich súčastí je vnímaný mimoriadne prínosne vo vzťahu

k zahraničnému odchodu krajiny a obchodným partnerom. Potenciál pre posilnenie hospodárskej spolupráce by sa mohol ďalej rozvíjať v oblasti high-tech produktov, inteligentných a zelených technológií, aplikácií pre digitálny trh, ale aj v špecifickej oblasti start-upov alebo inovatívnych spoločností.

V. MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

a) Obchodné zvyklosti v teritóriu:

- obchodná prax - odporúčaný postup
Obchodný úspech, okrem dobrej **ceny a kvality** ponúkaného tovaru alebo služieb, je podmienený predovšetkým vhodnou **komunikačnou stratégiou**. Najúčinnějšíou formou propagácie je **online a mediálna inzercia**. Pri rokovaní si je potrebné uvedomiť, že DK je charakteristické **priamočiarym jednaním a neformálnosťou**.
- špecifiká trhu, rozdielnosť mentality
Väčšina Dánov preferuje **rovnosť, dôveru a individuálnosť**. Na dosiahnutie novej obchodnej dohody je najprv potrebné vybudovať **atmosféru dôvery**. Ďalším dôležitým aspektom pre nadviazanie nových spoluprác je dopad na životné prostredie a vysoká miera digitalizácie.
- klasifikácia tovaru a kvalitatívne požiadavky na tovar
Tovar podliehajúci povinnosti posudzovania zhody kvality, musí byť označený **európskymi značkami zhody** - tzv. CE značkami (Conformité Européene). Dôraz na kvalitu je bez výnimky veľmi vysoko nastavený.
- balenie, doprava, značenie tovaru
Požiadavky na balenie a **označovanie výrobkov a obsah etieket vychádzajú z národnej, alebo EÚ legislatívy**. Vzhľadom na ich početnosť sa odporúča vyhľadať pomoc dánskeho importéra. Na doručenie zásielky možno využiť všetky druhy dopravy.

b) Vyhodnotenie odbytových možností SR

Perspektívne oblasti expandovania vývozu tovarov: automobily a ich súčasti, zariadenia na telekomunikáciu, záznam a reprodukciu zvuku, elektrické zariadenia, prístroje a spotrebiče, stroje a zariadenia všeobecne používané v priemysle, železo a oceľ, zdravotnícka technika, káble a drôty, profily, nástroje a náradia, papier, lepenka a výrobky z nich, kovové výrobky, tlačiarenské výrobky, športové potreby, nábytok a jeho diely, drevo a výrobky z dreva, obrábacie stroje a poľnohospodárske mechanizmy.

Total external trade by seasonal adjustment, imports and exports, kind and time

	2022M01	2022M02	2022M03	2022M04	2022M05	2022M06	2022M07	2022M08	2022M09	2022M10	2022M11	2022M12
Seasonally adjusted												
Imports												
TOTAL	70 441.3	69 006.8	73 264.9	74 793.2	77 861.9	77 419.5	76 286.8	80 550.6	76 731.3	74 387.0	72 667.3	73 395.4
TOTAL (excl. vessels, aircraft, fuels etc.)	64 021.5	63 229.3	63 820.0	65 619.2	67 347.1	66 342.7	65 128.0	67 566.5	67 355.0	66 132.2	65 089.0	64 218.2
Live animals, Food, Beverages And Tobacco	8 688.3	9 150.0	9 166.1	9 641.6	9 853.7	9 660.9	10 042.7	10 074.4	9 705.2	10 308.3	9 840.0	9 607.3
Crude Materials, Inedible, Except Fuels	2 121.3	1 981.4	2 172.3	2 384.9	2 281.4	2 361.6	2 378.9	2 176.5	2 186.9	2 070.8	1 917.1	1 934.1
Chemicals And Related Products	10 424.2	9 149.8	8 923.3	9 545.8	9 633.2	9 572.5	9 462.6	9 509.7	9 886.5	10 226.8	9 928.1	9 864.0
Manufactured Goods Classified Chiefly By Material	10 191.5	10 145.8	10 696.1	10 552.9	11 418.1	11 391.6	10 592.8	10 775.6	10 565.9	10 317.5	10 662.6	9 452.3
Machinery (excl. Transport Equipment)	14 969.4	15 007.7	15 107.7	15 253.6	15 751.4	15 575.1	14 926.6	16 003.2	16 582.0	16 056.0	15 797.9	16 109.4
Transport Equipment	5 414.2	5 417.0	5 557.0	5 755.6	5 789.4	5 656.5	5 783.6	6 662.7	5 899.7	5 506.7	5 350.1	5 747.2
Miscellaneous Manufactured Articles	12 212.6	12 377.6	12 197.6	12 484.9	12 620.0	12 124.6	11 940.8	12 364.5	12 528.9	11 646.1	11 593.2	11 503.8
Mineral Fuels, Lubricants And Related Materials	5 772.3	5 137.0	8 124.4	8 574.7	10 483.3	9 990.6	8 955.4	12 845.6	9 100.2	7 893.0	7 012.2	7 618.8
Vessels, aircraft etc.	647.5	640.5	1 320.6	599.2	31.5	1 086.2	2 203.4	138.5	276.1	361.8	566.1	1 558.4

Unit : m DKK

Na základe analýzy štatistík **dovozu** všetkých komodít **do DK** s vývozom SR do tohto teritória, za najperspektívnejšie tovarové skupiny možno považovať:

- **Motorové vozidlá a ich súčasti**
- **Stroje a prepravné zariadenia**
- **Rôzne priemyselné výrobky**
- **Trhové výrobky triedené podľa materiálov**

c) Marketingová stratégia pri vývoze do teritória

- dovozné spoločnosti, obchodní zástupcovia, distribučný systém
Pri primárnom exporte zo SR sa odporúča **partnerstvo s domácim importérom**. Distribučný systém je špecializovaný najmä podľa komodít. Odporúča sa využiť **služby obchodných zástupcov**, ktorí majú znalosti o miestnom trhu a servisné zázemie.
- centrálne nákupy, obchodné reťazce
Nákup pre štátne orgány a verejné inštitúcie v DK zabezpečuje spoločnosť „**Štátna a komunálna nákupná služba**“ (viac v časti verejné obstarávanie.) **Obchodné reťazce** spravidla nakupujú tovar priamo od dodávateľov, preto sa odporúča **kontaktovať nákupcu** príslušnej komodity s komplexnou ponukou.
- podmienky zriadenia spoločnosti, formy spoločností, zákonná úprava
Zahraničný alebo domáci právny subjekt si môže v DK otvoriť alebo vlastniť obchodnú spoločnosť. Podmienkou je online registrácia na Dánskom obchodnom úrade (DBA) - The Danish Business Authority (Erhvervsstyrelsen <https://erhvervsstyrelsen.dk/>) a následné pridelenie CVR čísla (centrálne registračné číslo spoločnosti – ekvivalent slovenského IČO), ktoré sa vždy používa pri komunikácii so všetkými dánskymi úradmi. Registrácia spoločnosti online stojí približne 100 EUR <https://indberet.virk.dk>.

Na registráciu spoločnosti je tiež potrebné takzvané MitID - digitálny podpis na prístup ku všetkým verejným a súkromným digitálnym službám v Dánsku. Podmienkou získania MitID je povolenie na pobyt a prácu v DK.

Kapitálové minimum pre akciovú spoločnosť (A/S) je 400 000 DKK (~53.763 EUR) a musí byť zdokumentovaná vyhlásením audítora. Kapitál môže byť vo forme tovaru, zariadenia, alebo finančného kapitálu. Pre založenie spoločnosti s ručením obmedzeným (ApS) je kapitálové minimum 40 000 DKK (~5.376 EUR), Všeobecnou podmienkou je, že manažéri a najmenej polovica členov predstavenstva musia byť dánski občania alebo občania EÚ. Akciová spoločnosť s majoritou zahraničného kapitálu musí mať riaditeľa s trvalým bydliskom v DK, rovnako ako aj polovica členov dozornej rady. Typy spoločností: všetky formy bežné v EÚ. Zákonná úprava: the Danish Companies Act.

Dánsky obchodný úrad - The Danish Business Authority (DBA <https://erhvervsstyrelsen.dk/>) slúži na registráciu všetkých verejných a súkromných spoločností s ručením obmedzeným. To si vyžaduje predloženie zakladateľskej zmluvy (vrátane stanov spoločnosti). Registrácia je rýchla a dá sa vykonať online, s niekoľkými požiadavkami na osobnú prítomnosť zakladateľa. Originály podpisov sa nevyžadujú v memorande asociácie (ani v iných podnikových dokumentoch) podanej na dánsky obchodný úrad. Spoločnosť si však musí ponechať kópiu riadne podpísaných firemných dokumentov a na požiadanie predložiť. Zakladateľská zmluva musí byť vždy elektronicky uložená v systéme a musí obsahovať podpisy zakladateľov.

Na akciovú spoločnosť sa vzťahuje povinný dvojtupňový systém pozostávajúci z riadenia predstavenstvom (najmenej s tromi členmi) a výkonnou radou (ktorá môže pozostávať z jedného alebo viacerých členov).

**MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Spoločnosť s ručením obmedzeným si môže vybrať medzi jednostupňovým alebo dvojstupňovým systémom. Ak sa zvolí jednostupňový systém, spoločnosť bude riadiť výlučne výkonná rada alebo jediný výkonný manažér. Neexistujú žiadne požiadavky týkajúce sa trvalého pobytu alebo štátnej príslušnosti predstavenstva alebo výkonnej rady.

Zdroj: <https://investindk.com/publications/establish-a-business-in-denmark>

Kontakty na inštitúcie:

A/S: www.virk.dk

ApS: www.cvr.dk

Online registrácia: www.businessindenmark.dk

Po zaregistrovaní spoločnosti, DBA zašle informácie na dánsku colnú a daňovú správu SKAT <https://skat.dk/>. Predtým než začnete vykonávať svoju podnikateľskú činnosť, je potrebné SKAT kontaktovať a spoločnosť zaregistrovať osobitne pre:

- DPH - ak predávate tovar a služby v Dánsku (požadované iba v prípade, že tržby spoločnosti presiahnu 50 000 DKK).
  - Daň zo mzdy - ak poskytujete služby oslobodené od DPH.
  - Clá - ak vyrábate alebo obchodujete s veľkoobchodným tovarom podliehajúcim clám alebo kupujete takýto tovar v zahraničí.
  - Import a / alebo export - ak obchodujete s krajinami mimo EÚ.
  - A-daň (daň odpočítaná z príjmu pri zdroji) - ak máte zamestnancov.
- možnosti získania informácií o spoločnosti a miestnom trhu
Informácie o DK spoločnostiach možno získať z DBA (<http://www.erhvervsstyrelsen.dk>, www.danishbusinessauthority.dk, www.cvr.dk).
  - cenová politika, odporúčaná platobná podmienka, spôsoby riešenia sporov
Cena musí byť **konkurencieschopná**. Zvyčajne pri vyšších hodnotách zmluvy: prvý kontrakt platený dokumentárnym akreditívom alebo L/C, následne dodávateľský alebo odberateľský úver, faktúra so splatnosťou 30 až 60 dní, prípadne iné štandardné platobné nástroje. **Spory** sa zvyčajne riešia podľa miestneho práva (a stanovenia **Arbitrážneho súdu** v texte kontraktu). Právne služby sú zvyčajne nutnosťou - úradný jazyk dánčina.
  - kontaktné adresy na inštitúcie
Na vymáhanie pohľadávok je možno využiť **Európsku asociáciu na vymáhanie dlhov** (European Collectors Association), <http://www.europecollectors.org/>, prípadne množstvo firiem pôsobiacich v DK **Købmandstandens Inkasso Service** (KIS) www.kis.dk, <http://www.bridgewest.eu/debt-collection-Denmark> a pod.

d) Praktické informácie pre exportéra a importéra

- vízové formality, režim vstupu a pobytu
Víza pre občanov SR nie sú potrebné. Vstup do krajiny je možný s platným pasom, alebo s občianskym preukazom.
- doprava a odporúčané dopravné spojenia (letecké linky, vlaky, taxi služba, MHD, požičovne áut)
Letecky: 1) Viedeň-Kodaň; 2) Praha-Kodaň
Železnica: priamo z Berlína a Hamburgu
Autom: Bratislava-Praha-Drážďany-Berlín-Rostock (alebo Puttgarden), potom lodný trajekt Rostock-Gedser (alebo Puttgarden-Rødby).
Taxi, MHD, požičovne vozidiel na veľmi dobrej úrovni.

**MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

- ubytovanie (priemerné ceny v hoteloch, kde sa odporúča ubytovanie)
Ceny ubytovania sa pohybujú v závislosti od typu a miesta ubytovania od 100-200 EUR a viac. Ceny sú vo všeobecnosti vysoké. Odporúčenie ubytovania závisí od cieľa návštevy a najmä finančnej disponibilít cestovateľa. Spravidla čím centrálnejšia poloha, tým drahšie ubytovanie.
- zdravotné zabezpečenie
Odporúča sa mať so sebou **Európsky preukaz zdravotného poistenia**.
Stomatologické služby - nutná platba 100 % nákladov kartou, alebo v hotovosti.
Finančne dostupné **zdravotné pripoistenie** umožňuje úhradu výdavkov do stanovených limitov a 24-hodinovú asistenčnú službu.

Zoznam lekární otvorených 24 hodín denne: <http://www.laegevagten.dk/apoteker>

- Sviatky a voľné dni v roku 2023, nevhodné na pracovné rokovania, časový rozdiel

Dátum	Názov sviatku
1. január	Nový rok
6. apríl	Zelený štvrtok
7. apríl	Veľký piatok
9. apríl	Veľkonočná nedeľa
10. apríl	Veľkonočný pondelok
01. máj	Deň práce (voľný deň pre niektoré sektory)
05. máj	Deň modlitieb
18. máj (39 dní po veľkonočnej nedeli)	Deň nanebovstúpenia Pána
19. máj	Deň banky (banky sú zatvorené)
28. máj	Svätodušná nedeľa / Turíce
29. máj	Svätodušný (Biely) pondelok
05. jún	Deň ústavy a národný deň Dánska
24.december	Štedrý deň
25.december	Prvý sviatok vianočný
26. december	Druhý sviatok vianočný
31. december	Silvester

Časový rozdiel v Dánsku nie je.

- tel. čísla (prvá pomoc, polícia, dopravná záchranná služba, požiarnici a iné)

Tiesňové volanie - Po celom území Dánska je tiesňové volanie **č. 112**, ktoré platí rovnako pre prvú pomoc, požiarnikov, políciu a ohlasovanie iných núdzových situácií. Tieto hovory sú bezplatné.

Zoznam **dopravných záchranných služieb** - <http://www.autohjaelp.biz>.

- Zoznam kontaktov a webových stránok

Č	MZV DK, Dánska obchodná rada, rozvojová pomoc,	www.um.dk
1	Podpora investovania v DK	www.investindk.com
2	EIFO - The Danish Export and Investment Fund	Danish Export and Investment Fund (eifo.dk)
3	Dánsky obchodný úrad	http://www.evm.dk www.danishbusinessauthority.dk
4	Daňový úrad	www.skat.dk
5	Dane v Dánsku, popis	Taxes – Denmark
6	Obchodný register	http://www.erhvervsstyrelsen.dk/english/
7	Úrad pre podnikanie a stavebníctvo	http://www.startvaekst.dk
8	Štatistický úrad	www.dst.dk
9	Dánske zákony o podnikaní a obchode (v DK)	www.retsinfo.dk
10	Agentúra pre konkurencieschopnosť a ochranu spotrebiteľa	http://en.kfst.dk/
11	Turizmus	www.visitdenmark.com
12	Konfederácia dánskeho priemyslu	www.di.dk
13	Dánska obchodná komora	www.danskerhverv.dk
14	Dánska poľnohospodárska rada	www.agricultureandfood.dk
15	Asociácia mechanických a elektrických kontraktorov	www.tekniq.dk
16	Konfederácia dánskych zamestnávateľov	www.da.dk
17	Dánsky úrad pre patenty a ochranné známky	www.dkpto.dk
18	Dánska asociácia pre štandardy	www.ds.dk
19	Združenie malých a stredných podnikov	https://smvdanmark.dk/
20	Portál pre start-upy a rast podnikov	www.startvaekst.dk
21	Zakladanie spoločností a "start-upy" v Dánsku	www.copcap.dk ; Start-ups Denmark
22	Audítorské spoločnosti	www.pwc.dk , www.kpmg.dk
23	Práca, štúdium registrácie	www.workindenmark.dk
24	Prvé informácie pri príchode do Dánska	www.nyidanmark.dk ; www.visitdenmark.com
25	Verejné inštitúcie, štátny systém DK	www.borger.dk
26	databáza firiem, inštitúcií, orgánov veľtrhov a zväzov	www.allbiz.dk
27	Fehmarnbelt Región;	Fehmarnbelt Región
28	FOIN (previously The Science Park Association)	www.foin.dk
29	Innovation Fonds Denmark	www.innovationsfonden.dk

Dátum: 31.5.2023